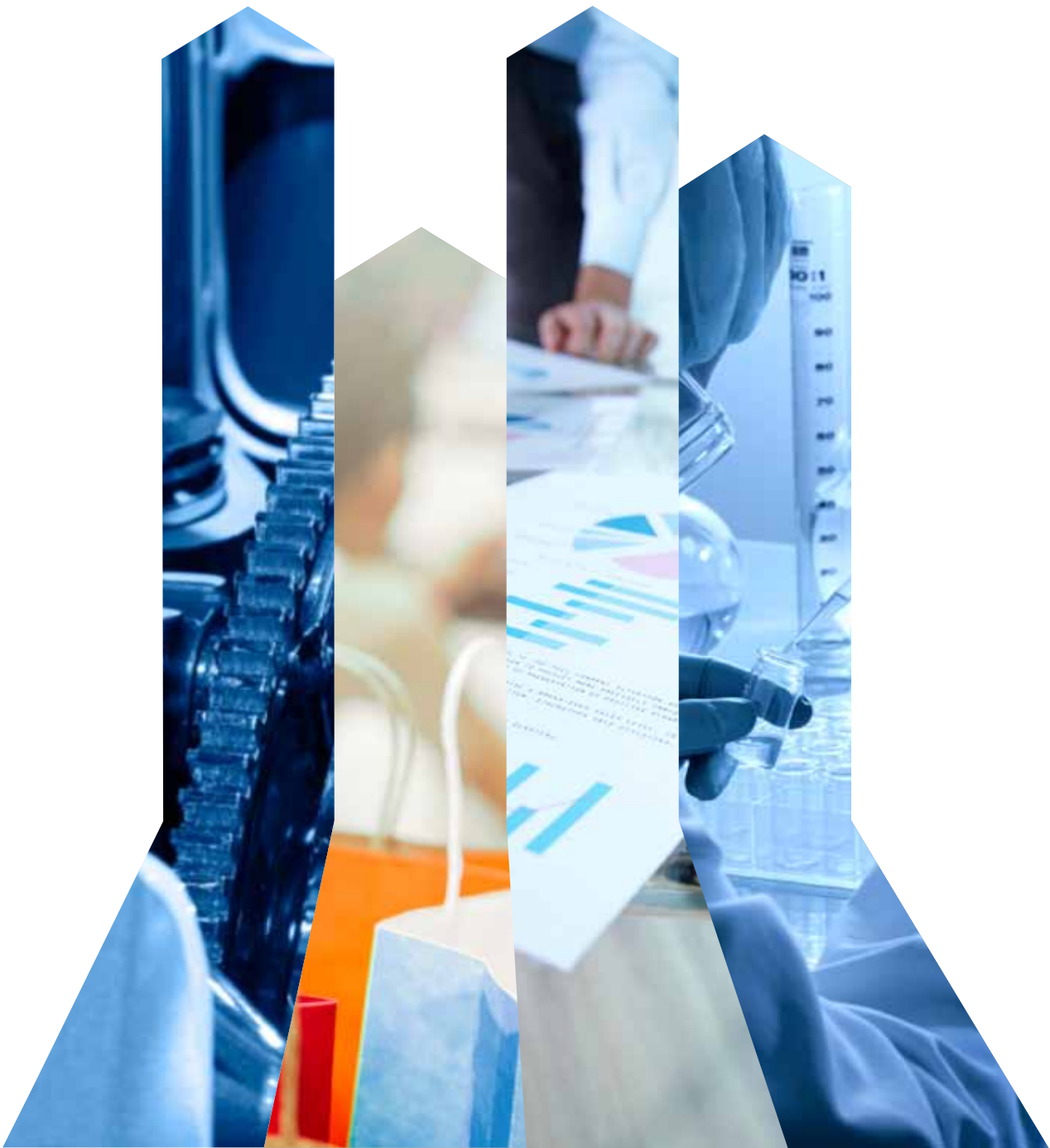

Panoge, v katerih se intenzivno uporabljajo pravice intelektualne lastnine: prispevek h gospodarski uspešnosti in zaposlovanju v Evropski uniji

Poročilo o analizi na ravni panog September 2013

Skupni projekt Evropskega patentnega urada in
Urada za usklajevanje na notranjem trgu

POVZETEK

Panoge, v katerih se intenzivno uporabljajo pravice intelektualne lastnine: prispevek h gospodarski uspešnosti in zaposlovanju v Evropski uniji

Poročilo o analizi na ravni panog September 2013

Skupni projekt Evropskega patentnega urada in
Urada za usklajevanje na notranjem trgu

Predgovor

Inovacije so eno od področij, na katera se nanaša pet ključnih ciljev, določenih v desetletni strategiji za rast „Evropa 2020“, ki jo je Evropska unija sprejela za razvoj konkurenčnejšega gospodarstva z višjo stopnjo zaposlovanja. Še nikoli ni bilo tako pomembno spodbujati „uspešen krog“, ki vodi od naložb v raziskave in razvoj do delovnih mest – prek inovacij, konkurenčne prednosti in gospodarskega uspeha –, kot je to v današnjem svetu vse bolj globaliziranih trgov in gospodarstva znanja. Ta proces je odvisen od več različnih dejavnikov, vendar je učinkovit sistem pravic intelektualne lastnine (PIL) nedvomno med najpomembnejšimi, saj lahko intelektualna lastnina spodbuja ustvarjalnost in inovativnost v vseh njenih različnih oblikah v celotnem gospodarstvu.

Evropa ima na tem področju že dolgo tradicijo: evropske države so imele pomembno vlogo pri oblikovanju sodobnega in uravnoveženega sistema pravic intelektualne lastnine, ki ne samo da inovatorjem zagotavlja ustrezno nagrado, ampak tudi spodbuja konkurenčen trg. Vseeno je izjemno pomembno zagotoviti, da sistem ostane koristen instrument pri izvajanju novih inovacijskih politik, oblikovanih za doseg navedenih ciljev. Obenem je bila v industriji večkrat izražena zahteva po kazalnikih, s katerimi bi merili gospodarski vpliv pravic intelektualne lastnine. Poleg tega je glede na dvome, ki so bili v javnih razpravah včasih izraženi glede vloge intelektualne lastnine pri podpiranju inovativnosti in ustvarjalnosti, bistveno, da se pridobijo dejstva in številke ter da posledično taka razprava dobi trdne temelje.

Zato sta se Urad za usklajevanje na notranjem trgu (UUNT), ki deluje prek Evropskega opazovalnega urada za kršitve pravic intelektualne lastnine, in Evropski patentni urad (EPO) odločila združiti moči ter izvesti to študijo v sodelovanju s Komisijo EU, zlasti GD za notranji trg in storitve, in Eurostatom.

Izvedenih je bilo že več študij o posameznih pravicah intelektualne lastnine, industrijskih sektorjih ali državah, študija UUNT-EPO pa je prva, s katero bo izmerjen skupni prispevek panog, v katerih se intenzivno uporabljajo pravice intelektualne lastnine, h gospodarstvu EU glede na obseg proizvodnje, zaposlovanje, plače in trgovino ob upoštevanju glavnih pravic intelektualne lastnine (patentov, znamk, modelov, avtorskih pravic in geografskih označb). Kljub konservativnemu pristopu, ki se kaže v uporabi natančne metodologije, so glavni rezultati zelo prepričljivi: panoge, v katerih se intenzivno uporabljajo pravice intelektualne lastnine, ustvarijo več kot četrtino zaposlitev in več kot tretjino gospodarske dejavnosti v EU.

V EPO in UUNT upamo, da se bo ta študija izkazala za koristen vir informacij za vse ciljne skupine (tj. oblikovalce politike, urade za intelektualno lastnino, industrijo in akademike). Podatke nameravamo redno posodabljeni, da bi lahko spremljali prihodnje trende. Poleg tega upamo, da bomo študijo razširili tudi na druge evropske države, ki niso članice EU. Glede na zanimive vpoglede, ki jih je mogoče dobiti s primerjavami, bi bile zelo dobrodošle podobne študije o drugih regijah sveta.

António Campinos
Predsednik UUNT

Benoît Battistelli
Predsednik EPO

Ekipa skupnega projekta

UUNT

EPO

Nathan Wajzman, glavni ekonomist

Nikolaus Thumm, glavni ekonomist
(do junija 2013)

Michał Kazmierczak, ekonomist

Carolina Arias Burgos, ekonomist

Francisco García Valero, ekonomist

Antanina Garanasvili, ekonomska svetovalka

George Lazaridis, ekonomist

Fabio Domanico, ekonomist

Geert Boedt, podatkovni analitik

Andrei Mihailescu, raziskovalec

Zahvala

Za pripravo tega poročila so avtorjem koristno gradivo dali na voljo Urad za intelektualno lastnino Združenega kraljestva (UK Intellectual Property Office, UK-IPO), Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) in Urad za patente in znamke Združenih držav (United States Patent and Trademark Office, USPTO), katerega predhodno poročilo o panogah v ZDA, v katerih se intenzivno uporabljajo pravice intelektualne lastnine, je bila prva tovrstna študija.

Statistični urad Evropske unije Eurostat je zagotovil dragoceno pomoč pri zapolnjevanju vrzeli v objavljenih statističnih podatkih in naknadnem preverjanju rezultatov.

Avtorji se zahvaljujejo tudi za pripombe k osnutku poročila, ki so jih prispevali Generalni direktorat Evropske komisije za notranji trg in storitve; lord John Mogg, predsednik svetovnega odbora Evropskega opazovalnega urada za kršitve pravic intelektualne lastnine; Ian Hargreaves, profesor digitalne ekonomije, Univerza v Cardiffu; Tony Clayton, glavni ekonomist Urada za intelektualno lastnino Združenega kraljestva; in Mariagrazia Squicciarini, ekonomistka (senior), OECD.

Ena od nalog Evropskega opazovalnega urada za kršitve pravic intelektualne lastnine (v nadaljevanju: opazovalni urad)¹ je zagotoviti na dokazih temelječe podatke o vplivu, vlogi in javnem razumevanju intelektualne lastnine v gospodarstvu Evropske unije (EU). Za izpolnitev navedenega cilja izvaja program družbenogospodarskih študij. Podobno si Evropski patentni urad (EPO) prizadeva izboljšati ozaveščenost o gospodarskem in družbenem pomenu sistema intelektualne lastnine.

To poročilo, pripravljeno kot skupni projekt UUNT in EPO, h kateremu so prispevali tudi drugi uradi za intelektualno lastnino, službe Evropske komisije in mednarodne organizacije, je prva velika študija, nastala s sodelovanjem teh dveh institucij. Njen namen je zagotoviti prvo obširno in verodostojno oceno skupnega prispevka panog, v katerih se intenzivno uporabljajo različne vrste pravic intelektualne lastnine (PIL), h gospodarstvu EU kot celote in gospodarstvom posameznih držav članic. Hrvaška je 1. julija 2013 postala 28. država članica EU. Vendar študija vključuje samo 27 držav, ki so bile članice EU pred julijem 2013, saj pri izvajanju analize jeseni 2012 in spomladi 2013 za Hrvaško ni bilo na voljo dovolj podatkov.

¹ - Opazovalni urad je bil prenesen na Urad za usklajevanje na notranjem trgu (UUNT) na podlagi Uredbe (EU) št. 386/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. aprila 2012, ki je začela veljati 5. junija 2012.

Študija zajema širok obseg PIL² – znamke, patente, modele, avtorske pravice in geografske označbe – ter obravnava vrsto gospodarskih kazalnikov, zlasti bruto domači proizvod (BDP), zaposlovanje, zunanjo trgovino in plače. Ne vsebuje priporočil za politiko, saj to ne spada v njen obseg. Njen namen je namreč zagotoviti dokaze, ki jih oblikovalci politike lahko uporabijo pri svojem delu, in biti podlaga za izboljšanje ozaveščenosti javnosti o intelektualni lastnini v Evropi.

Namen študije je zagotoviti rezultate, primerljive s tistimi, pridobljenimi za gospodarstvo ZDA. Zato je metodologija, uporabljena v njej, tesno povezana z metodologijo, uporabljeno v pionirski študiji, ki sta jo marca 2012 objavila uprava za ekonomijo in statistiko na ministrstvu za gospodarstvo ZDA ter Urad za patente in znamke Združenih držav (USPTO).³

2 - Morda bi bilo koristno natančneje opredeliti nekatere izraze, povezane z intelektualno lastnino, ki se uporabljajo v tem poročilu. „Intelektualna lastnina“ je običajno, vendar ne vedno rezultat inovacije. Vendar je to širši izraz kot „PIL“, saj vključuje vrste znanja, kot so poslovne skrivnosti ali poslovne metode, ki niso registrirane bodisi zato, ker zadevni pravni sistem ne omogoča njihove registracije, bodisi zato, ker se družba ni odločila za njihovo zaščito. V tej študiji se „PIL“ uporablja za sklicevanje na pet pravic, vključenih v analizo: patente, znamke, registrirane modele, avtorske pravice in geografske označbe.

3 - Zaradi poenostavitve se študija, ki sta jo izvedla ministrstvo za gospodarstvo ZDA in USPTO, v tem poročilu navaja kot „študija USPTO“.

Glavne ugotovitve

Panoge, v katerih se intenzivno uporabljajo
prave intelektualne lastnine, prispevajo 26 %
zaposlitev EU in 39 % BDP EU.

Panoge, v katerih se intenzivno uporabljajo pravice intelektualne lastnine, so opredeljene⁴ kot panoge, v katerih uporaba PIL na zaposlenega presega povprečje. Iz te študije je razvidno, da je približno polovico evropskih panog mogoče šteti za panoge, v katerih se intenzivno uporabljajo PIL. Vendar je treba poudariti, da pravice intelektualne lastnine deloma uporabljajo vse panoge. Ker se ta študija osredotoča samo na panoge, v katerih se intenzivno uporabljajo PIL, je v njej dejanski prispevek pravic intelektualne lastnine k evropskemu gospodarstvu prav verjetno podcenjen.⁵

V takih panogah, v katerih se intenzivno uporabljajo pravice intelektualne lastnine, je bilo v obdobju 2008–2010 ustvarjenih skoraj 26 % vseh delovnih mest v EU, od tega skoraj 21 % v panogah, v katerih se intenzivno uporabljajo znamke, 12 % v panogah, v katerih se intenzivno uporabljajo modeli, in 10 % v panogah, v katerih se intenzivno uporabljajo patenti, ter manjši deleži v panogah, v katerih se intenzivno uporabljajo avtorske pravice in geografske označbe.⁶ Povprečno je bilo v tem obdobju v panogah, v katerih se intenzivno uporabljajo PIL, zaposlenih 56,5 milijona Evropejcev od celotne delovne sile, ki šteje približno 218 milijonov zaposlenih. Poleg tega je bilo dodatnih 20 milijonov delovnih mest ustvarjenih v panogah, ki dobavljajo blago in opravljajo storitve za panoge, v katerih se intenzivno uporabljajo PIL. Ob upoštevanju posrednih delovnih mest skupno število delovnih mest, odvisnih od PIL, naraste na malo manj kot 77 milijonov (35,1 %).

V istem obdobju je bilo v panogah, v katerih se intenzivno uporabljajo PIL, ustvarjenih skoraj 39 % celotne gospodarske dejavnosti (BDP) v vrednosti 4,7 bilijona EUR. Prav tako je v njih potekala večina trgovine EU s preostalimi deli sveta, pri čemer so panoge, v katerih se intenzivno uporabljajo modeli, avtorske pravice in geografske označbe, ustvarile trgovinski presežek.

V panogah, v katerih se intenzivno uporabljajo pravice intelektualne lastnine, so tudi bistveno višje plače kot v drugih panogah, saj dodatek k plači znaša več kot 40 %. To se ujema z dejstvom, da je dodana vrednost na delavca v panogah, v katerih se intenzivno uporabljajo PIL, višja kot drugje v gospodarstvu.

4 - Glej poglavje 4 o „Metodologiji“.

5 - Vendar je treba upoštevati, da velikih delov gospodarstva, zlasti javnega sektorja, ni mogoče šteti za dejavnosti, v katerih se intenzivno uporabljajo PIL.

6 - Skupni prispevek panog, v katerih se intenzivno uporabljajo PIL, je manjši od vsote prispevkov panog, v katerih se intenzivno uporabljajo znamke, patenti, modeli, avtorske pravice in geografske označbe, ker številne panoge intenzivno uporabljajo več kot eno pravico intelektualne lastnine. Vendar metodologija študije zagotavlja, da ni dvojnega štetja prispevkov panog.

Prispevek panog, v katerih se intenzivno uporabljajo pravice intelektualne lastnine, h glavnima gospodarskima kazalnikoma, zaposlovanju in obsegu proizvodnje, je povzet v treh preglednicah v nadaljevanju.⁷

Neposredni prispevek panog, v katerih se intenzivno uporabljajo pravice intelektualne lastnine, k zaposlovanju

Pravica IL	Zaposlitve	Delež vseh zaposlitev
Panoge, v katerih se intenzivno uporabljajo znamke	45 508 046	20,8 %
Panoge, v katerih se intenzivno uporabljajo modeli	26 657 617	12,2 %
Panoge, v katerih se intenzivno uporabljajo patenti	22 446 133	10,3 %
Panoge, v katerih se intenzivno uporabljajo avtorske pravice	7 049 405	3,2 %
Panoge, v katerih se intenzivno uporabljajo geografske označbe	374 345	0,2 %
Vse panoge, v katerih se intenzivno uporabljajo PIL	56 493 661	25,9 %
Gospodarstvo EU skupaj	218 400 733	

Poleg neposrednega prispevka k zaposlovanju panoge, v katerih se intenzivno uporabljajo PIL, ustvarjajo zaposlitve tudi v drugih panogah, v katerih se PIL ne uporabljajo intenzivno in ki jih oskrbujejo z blagom in zanje opravljajo storitve kot vložke za njihove proizvodne postopke. Na podlagi preglednic vložkov in izločkov za EU-27,⁸ ki jih objavlja Eurostat, je mogoče izračunati ta posredni učinek na zaposlovanje v panogah, v katerih se PIL ne uporabljajo intenzivno. Rezultat je povzet v spodnji preglednici, v kateri je prikazana razčlenitev po neposrednih in posrednih zaposlitvah. Če se v izračun vključijo posredna delovna mesta, panoge, v katerih se intenzivno uporabljajo PIL, prispevajo 35,1 % vseh delovnih mest v EU.

7 - Da bi čim bolj zmanjšali vpliv vrzeli v gospodarskih statističnih podatkih in se izognili pripisovanju prevelikega pomena posameznemu letu, so bili gospodarski kazalniki izračunani kot povprečje za leta 2008–2010.

8 - Preglednice vložkov in izločkov prikazujejo tokove blaga in storitev med vsemi panogami v gospodarstvu.

Neposredni in posredni prispevek panog, v katerih se intenzivno uporabljajo pravice intelektualne lastnine, k zaposlovanju

Pravica IL	Zaposlitve (neposredne)	Zaposlitve (posredne)	Zaposlitve (neposredne + posredne)
Panoge, v katerih se intenzivno uporabljajo znamke	45 508 046	17 600 397	63 108 443
Panoge, v katerih se intenzivno uporabljajo modeli	26 657 617	12 121 817	38 779 434
Panoge, v katerih se intenzivno uporabljajo patenti	22 446 133	12 738 237	35 184 370
Panoge, v katerih se intenzivno uporabljajo avtorske pravice	7 049 405	2 331 390	9 380 795
Panoge, v katerih se intenzivno uporabljajo geografske označbe	/	/	374 345
Vse panoge, v katerih se intenzivno uporabljajo PIL	56 493 661	20 109 003	76 602 664

Panoge, v katerih se intenzivno uporabljajo PIL, prispevajo ne le k zaposlovanju, ampak tudi h gospodarski uspešnosti, ki se meri z bruto domačim proizvodom. Na splošno se skoraj 39 % BDP EU ustvari v panogah, v katerih se intenzivno uporabljajo PIL, pri čemer se 34 % BDP EU ustvari v panogah, v katerih se intenzivno uporabljajo znamke, 13 % v panogah, v katerih se intenzivno uporabljajo modeli, 14 % v panogah, v katerih se intenzivno uporabljajo patenti, ter manjši delež v panogah, v katerih se intenzivno uporabljajo avtorske pravice in geografske označbe. Poglavlje 6 vsebuje podrobnejšo razčlenitev prispevkov teh panog k nacionalnim gospodarstvom držav članic EU.

Prispevek panog, v katerih se intenzivno uporabljajo pravice intelektualne lastnine, k BDP

Pravica IL	Dodana vrednost/ BDP (v milijonih EUR)	Delež celotnega BDP EU
Panoge, v katerih se intenzivno uporabljajo znamke	4 163 527	33,9 %
Panoge, v katerih se intenzivno uporabljajo modeli	1 569 565	12,8 %
Panoge, v katerih se intenzivno uporabljajo patenti	1 704 485	13,9 %
Panoge, v katerih se intenzivno uporabljajo avtorske pravice	509 859	4,2 %
Panoge, v katerih se intenzivno uporabljajo geografske označbe	16 134	0,1 %
Vse panoge, v katerih se intenzivno uporabljajo PIL	4 735 262	38,6 %
BDP EU skupaj	12 278 744	

Primerjava rezultatov te študije EU z rezultati za ZDA kaže, da imata gospodarstvi⁹ podobno strukturo, kar je pričakovati glede na podobno stopnjo razvitosti. Vendar sta v smislu prispevka panog, v katerih se intenzivno uporabljajo PIL, deleža v zaposlitvah in BDP nekoliko večja v EU: 26 % v primerjavi z 19 % pri zaposlovanju in 39 % v primerjavi s 35 % pri BDP.

Vendar imajo v obeh študijah največje deleže v zaposlitvah in BDP panoge, v katerih se intenzivno uporabljajo znamke, sledijo jim patenti in avtorske pravice v ZDA ter modeli, patenti in avtorske pravice v EU. Prav tako so v panogah, v katerih se intenzivno uporabljajo PIL, v primerjavi z drugimi panogami podobni dodatki k plačam: 41 % v EU in 42 % v ZDA, pri čemer so na obeh straneh Atlantika najvišji dodatki v panogah, v katerih se intenzivno uporabljajo avtorske pravice in patenti.

9 - SV nasprotju s študijo USPTO ta študija vključuje modele. Ker se v večini panog, v katerih se intenzivno uporabljajo modeli, intenzivno uporabljajo tudi znamke ali patenti, bi bile vsekakor vključene kot panoge, v katerih se intenzivno uporabljajo PIL. Vendar se v 13 panogah, ki zaposlujejo 3,4 milijona delavcev v EU, intenzivno uporabljajo izključno modeli. Če bi navedene panoge izključili iz analize, da bi zagotovili natančno primerljivost z ZDA, bi bil delež panog, v katerih se intenzivno uporabljajo PIL, pri zaposlovanju v EU 24,3 %, kar je še vedno več kot v študiji USPTO.

Ker se 39 % BDP (dodane vrednosti) v gospodarstvu in 26 % zaposlitev ustvari v panogah, v katerih se intenzivno uporabljajo PIL, je dodana vrednost na zaposlenega višja v panogah, v katerih se intenzivno uporabljajo PIL, kot v preostalem gospodarstvu. Če v neki panogi povprečni delavec ustvari več dodane vrednosti kot v drugih panogah, drugih razlik med panogami pa ni, je glede na ekonomsko teorijo mogoče pričakovati, da bodo v prvi panogi plače višje. Zato je pomembno preučiti, ali se ta večja dodana vrednost odraža v relativnih plačah v panogah, ki intenzivno uporabljajo PIL.

Plače v panogah, v katerih se intenzivno uporabljajo pravice intelektualne lastnine, so dejansko višje kot plače v panogah, v katerih se PIL ne uporabljajo intenzivno. Povprečna tedenska plača v panogah, v katerih se intenzivno uporabljajo PIL, je 715 EUR, v panogah, v katerih se PIL ne uporabljajo intenzivno, pa 507 EUR, kar je 41-odstotna razlika. Ta „dodatek k plači“ znaša 31 % v panogah, v katerih se intenzivno uporabljajo modeli, 42 % v panogah, v katerih se intenzivno uporabljajo znamke, 46 % v panogah, v katerih se intenzivno uporabljajo geografske označbe, 64 % v panogah, v katerih se intenzivno uporabljajo patenti, in 69 % v panogah, v katerih se intenzivno uporabljajo avtorske pravice.

Povprečni stroški zaposlenih v panogah, v katerih se intenzivno uporabljajo pravice intelektualne lastnine, 2010

	Povprečni stroški zaposlenih (v EUR na teden)	Dodatki (v primerjavi s panogami, v katerih se PIL ne uporabljajo intenzivno)
Intenzivna uporaba znamk	719	42 %
Intenzivna uporaba modelov	666	31 %
Intenzivna uporaba patentov	831	64 %
Intenzivna uporaba avtorskih pravic	856	69 %
Intenzivna uporaba geografskih označb	739	46 %
Vse panoge, v katerih se intenzivno uporabljajo PIL	715	41 %
Panoge, v katerih se PIL ne uporabljajo intenzivno	507	
Vse panoge (vključene v strukturno statistiko podjetij)	589	

Nazadnje je preučena vloga panog, v katerih se intenzivno uporabljajo PIL, v zunanji trgovini EU. Večina trgovine EU je v panogah, v katerih se intenzivno uporabljajo PIL. Na prvi pogled je morda nekoliko presenetljivo, da je tako velik delež uvoza povezan z intenzivno uporabo PIL. To je zato, ker se pravice intelektualne lastnine intenzivno uporabljajo celo v panogah, ki proizvajajo dobrine, kot je energija,¹⁰ medtem ko so po drugi strani številne dejavnosti, pri katerih se PIL ne uporabljajo intenzivno, tudi nemenjalne.¹¹ Zato 88 % uvoza EU obsega proizvode panog, v katerih se intenzivno uporabljajo PIL. Vendar je v panogah, v katerih se intenzivno uporabljajo PIL, delež izvoza EU še večji in znaša 90 %.

EU kot celota je imela trgovinski primanjkljaj v višini približno 174 milijard EUR ali 1,4 % BDP. Ker imajo panoge, v katerih se intenzivno uporabljajo PIL, kot celota večji delež v izvozu EU kot v uvozu EU, pozitivno prispevajo k trgovinskemu položaju EU.¹² EU ima trgovinski primanjkljaj pri produktih, pri katerih se intenzivno uporabljajo znamke in patenti, ta pa se deloma izravna s trgovinskimi presežki v panogah, v katerih se intenzivno uporabljajo avtorske pravice, modeli in geografske označbe.

V spodnji preglednici je povzeta trgovina v panogah, ki intenzivno uporabljajo PIL, na podlagi podatkov iz leta 2010.¹³

Zunanja trgovina EU v panogah, v katerih se intenzivno uporabljajo pravice intelektualne lastnine

Pravica IL	Izvoz (v milijonih EUR)	Uvoz (v milijonih EUR)	Delež izvoza	Delež uvoza	Neto izvoz (v milijonih EUR)
Intenzivna uporaba znamk	1 023 981	1 158 860	75.5%	75.7%	-134 879
Intenzivna uporaba modelov	724 292	703 586	53.4%	46.0%	20 707
Intenzivna uporaba patentov	957 748	1 049 795	70.6%	68.6%	-92 047
Intenzivna uporaba avtorskih pravic	57 051	41 727	4.2%	2.7%	15 325
Intenzivna uporaba geografskih označb	10 577	1 836	0.8%	0.1%	8 741
Panoge, v katerih se intenzivno uporabljajo PIL, skupaj	1 226 015	1 351 890	90.4%	88.3%	-125 875
Panoge, v katerih se PIL ne uporabljajo intenzivno	130 585	178 640	9.6%	11.7%	-48 055
TRGOVINA EU SKUPAJ	1 356 600	1 530 530	100%	100%	-173 930

10 - Obe panogi v oddelku NACE 06 – pridobivanje surove nafte in zemeljskega plina – sta panogi, ki intenzivno uporabljata patente.

11 - Na primer, storitvene dejavnosti, kot so dejavnosti v oddelku NACE 86 (zdravstvo) ali 96 (druge storitvene dejavnosti). Take storitve se na splošno uporabijo na kraju izvajanja.

12 - Z drugimi besedami, v panogah, v katerih se intenzivno uporabljajo PIL, se ustvari 89 % celotne zunanje trgovine EU, vendar samo 72 % njenega trgovinskega primanjkljaja.

13 - Kot pri zaposlovanju in BDP se podatki za pet pravic intelektualne lastnine ne ujemajo s skupnim podatkom za panoge, v katerih se intenzivno uporabljajo PIL, saj mnogo panog intenzivno uporablja več kot eno pravico intelektualne lastnine.

Metodologija in podatki

Velik del tega poročila, zlasti poglavje 4 in dodatek 7.1, je namenjen predstavitvi metodologije, uporabljene pri študiji, in sicer iz dveh glavnih razlogov:

- 1) zaradi zapletenosti obdelave velike količine podatkov iz 27 držav članic, vključenih v več velikih podatkovnih zbirk, je bila potrebna nova in napredna metodologija usklajevanja podatkov;
- 2) zaradi preglednosti je bilo pomembno zagotoviti čim temeljitejši opis metodologije.

Druga posebna lastnost te študije je velika raznolikost podatkovnih zbirk in drugih virov podatkov, ki so bili uporabljeni za določitev panog, v katerih se intenzivno uporabljajo PIL, in oceno njihovega prispevka k zaposlovanju, BDP in drugim gospodarskim kazalnikom. Celoten seznam je v poglavju 4.

Poleg tega so bili po potrebi uporabljeni podatki tretjih držav za posamezne panoge, zlasti za oceno trgovine s proizvodi z geografskimi označbami.

Za določitev panog, v katerih se intenzivno uporabljajo PIL, so se podatki iz podatkovnih zbirk registrov UUNT in EPO usklajevali s podatki iz poslovne podatkovne zbirke ORBIS.¹⁴ Dobljena usklajena podatkovna zbirka je vsebovala podatke o približno 240 000 podjetjih, vključno s številom znamk Skupnosti, registriranih modelov Skupnosti in patentov, za katere je zaprosilo posamezno podjetje, razvrstitvijo panog ter različnimi finančnimi in ekonomskimi spremenljivkami za posamezno panogo, s čimer je bil zagotovljen nabor podatkov, ki se lahko uporabi v prihodnjih podrobnejših študijah.

Na podlagi te podatkovne zbirke je bilo izračunano število znamk, modelov in patentov na zaposlenega za vsako panogo. Panoge, pri katerih je bilo to število nad povprečjem, so se šteje za panoge, v katerih se intenzivno uporabljajo PIL. Podatki so bili izračunani na ravni EU, pri čemer se nacionalne prijave podjetij v podatkovni zbirki niso upoštevale. Ta pristop, delno pogojen z omejitvami podatkov, je bil vseeno utemeljen s predpostavko, da bi se panoga, opredeljena kot panoga, v kateri se intenzivno uporabljajo PIL, na podlagi svoje

14 - ORBIS je podatkovna zbirka s finančnimi informacijami o evropskih podjetjih, ki jo zagotavlja Bureau van Dijk in temelji na podatkih, pridobljenih iz dokumentov podjetij v registrih družb ali podobnih evidencah v različnih državah.

registracije pravic intelektualne lastnine na ravni EU, prav tako štela za panogo, v kateri se intenzivno uporabljajo PIL, če bi bile vključene tudi njene nacionalne pravice intelektualne lastnine na zaposlenega.

Temeljna predpostavka, na kateri temelji metodologija, uporabljena v tej študiji, je, da je stopnja intenzivnosti uporabe PIL v panogi intrinzična značilnost zadevne panoge ne glede na njeno lokacijo.¹⁵ Pri oceni prispevka posamezne panoge h gospodarstvu se merijo delovna mesta in BDP, ki jih navedena panoga ustvari v posamezni državi članici in EU, ne pa izvor osnovne PIL.

Na primer, če avtomobilsko podjetje s sedežem v državi A zgradi obrat za sestavljanje avtomobilov v državi B, potem tako ustvarjena delovna mesta in dodana vrednost pripadajo gospodarstvu države B. Zato samo na podlagi te študije ni mogoče izpeljati sklepov glede inovativnosti posamezne države. Večji prispevek panog, v katerih se intenzivno uporabljajo patenti, je prav tako lahko posledica odločitev o kraju umestitve proizvodnje, ki so bile sprejete v drugi državi.

V poglavju 7 je prikazano, iz katerih držav izvirajo patenti, znamke in modeli v podatkovni zbirki, uporabljeni za to študijo. Predstavljeni so tudi statistični podatki o deležu delovnih mest v panogah, v katerih se intenzivno uporabljajo PIL, v vsaki državi članici, ki se ustvarijo v podjetjih s sedežem v drugih državah članicah ali zunaj EU.

15 - Izjema so geografske označbe, ki se analizirajo po posameznih državah.

www.epo.org

www.oami.europa.eu

